

Dnro 2382/90/2012

Valtionvarainministeriö
Vero-osasto
PL 28
0023
VALTIONEUVOSTO

Lausuntopyyntönne

Valtionvarainministeriön vero-osasto on 25.6.2012 pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi verotusmenettelystä annetun lain, työturvallisuuslain sekä veronumerosta sekä rakennusalan veronumerorekisteristä annetun lain muuttamiseksi.

Hallituksen esityksen luonnoksessa on ehdotettu verotusmenettelystä annettuun lakiin lisättäväksi rakennusalan verovalvontaa tehostavat säännökset rakennustyömailla noudatettavasta työntekijöitä ja rakennusurakoita koskevasta kuukausittaisesta ilmoittamismenettelystä. Lisäksi työturvallisuuslakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös rakennustyömaan pääurakoitsijan tai muun päätoteuttajan velvollisuudesta pitää ja säilyttää luettelot työmaalla työskentelevistä työntekijöistä ja itsenäisistä työntekijöistä. Lakiin veronumerosta ja rakennusalan veronumerorekisteristä lisättäisiin säännös rikemaksusta.

Kuntaliitto tukee harmaan talouden torjuntaa. Hallituksen esityksen luonnoksessa esitetyt torjuntatoimet rakennusalan harmaan talouden torjumiseksi ovat varsin kattavia ja tältä

osin tulee harkita tarkkaan myös sitä, ovatko torjuntatoimet oikeassa suhteessa saavutettuun hyötyyn nähden.

Jo nykyisin tilaajavastuulaki ja sen mukaiset selvitykset palvelun tarjoajista karsivat osaltaan velvollisuuksiaan laiminlyövät yritykset pois mahdollisena sopijakumppanina. Tiedonantovelvollisuuden laajentaminen koskemaan rakentamispalveluja tekeviä yrityksiä tässä laajuudessa aiheuttaa myös tilaajille/kunnille merkittävää lisätyötä ja kustannuksia. Uudistuksen yhteydessä tulee tarkastella sitä, ettei tilaajille aiheudu uudistuksen johdosta päällekkäistä varmistusta tilaajavastuulain selvitysten kanssa.

Esityksen mukaan, jos työmaalla ei ole pääurakoitsijaa tai muuta päätoteuttajaa, tiedonantovelvollinen olisi rakennuttaja. Näin on usein maa- ja vesirakennustoissa eli ns. infrakohteissa joissa rakennuttaja on usein kunnallinen taho.

Työntekijätietojen saaminen, työntekijäluettelon pitäminen työmaalla, sen säilyttäminen 6 vuotta sekä työntekijöiden ilmoittaminen kuukausittain verohallinnolle aiheuttaa näin ollen huomattavaa lisätyötä rakennuttajana toimiville kunnille. Kuntien resurssit ovat niukat eikä hallinnollista byrokratiaa tule kohtuuttomasti lisätä.

Päätoteuttajalle voidaan luonnoksen mukaan määrätä laiminlyöntimaksu tilanteessa jossa työnantaja ei ole täyttänyt ilmoittamisvelvoitettaan oikein. Laiminlyöntimaksun määrääminen automaattisesti päätoteuttajalle on kohtuutonta. Lain 15 b §:ssä ehdotetaan säädettäväksi, että laiminlyöntimaksusta vapautuu, jos ilmoittaa verohallinnolle annettujen tietojen puutteellisuudesta tai virheestä. Tämä tarkoittaisi tietojen oikeellisuuden tarkistamista, mikä on mahdotonta. Luonnoksessa on linjattu, että jos tiedoissa on ollut virhe, josta päätoteuttajan ei voida kohtuudella edellyttää tienneen, niin laiminlyöntimaksusta voi vapautua. Linjaus jättää tulkinnan varaa ja olisi toivottavaa, että tältä osin ilmoittamisvelvollisia ohjeistetaan tarkemmin miltä osin vastuu tietojen oikeellisuudesta on heillä.

Rakennusvalvonnan kytkeminen verovalvontaan on tarpeetonta. Rakennusvalvonnan resurssit ovat jo nykyisellään hyvin niukat. Rakennusvalvontaviranomainen voi tehdä ilmoituksen verottajalle myönnetystä rakennusluvasta jo nykykäytännön mukaan. Rakennuslupahakemuksessa on kohta, jossa todetaan, että rakennusvalvontaviranomainen ilmoittaa myönnetystä rakennusluvasta verohallinnolle. Rakennuslupan saajan ilmoitusvelvollisuutta voitaisiin laajentaa ja edellyttää antamaan veroilmoituksessaan selvitys siitä, miten ja keiden toimesta rakennustyöt on suoritettu.

Kuntaliitto tukee harmaan talouden vastaisia toimia. Uudistusten yhteydessä tulee kuitenkin varmistua siitä, että lisääntyvät velvollisuudet eivät aiheuta kohtuutonta lisätyötä ja byrokratiaa esimerkiksi julkisille rakennuttajille kuten kunnille. Uudistukseen liittyvän ohjeistuksen tulee olla kattavaa ja tarpeeksi tarkkaa jotta säännösten soveltamisessa vältetään turhilta tulkinta ongelmilta.

Kuntaliitolla ei ole muuta huomautettavaa hallituksen esityksen luonnokseen.

SUOMEN KUNTALIITTO

